

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyn sivusto valmistelussa

Osana www.oph.fi -sivustoa

OKM Toimenpideohjelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa (21.1.2021)

- Toimenpide 5: Kiusaamisen ehkäisyn sivusto
- Opetushallitus laatii yhteistyössä eri tahojen kanssa, oppilaita ja opiskelijoita kuullen sekä kodin ja koulun yhteistyötä tukien verkkopohjaisen kiusaamisen ehkäisyn sivuston. (min. Saramo)
  - Sivusto **informoi olemassa olevasta lainsäädäntö- ja normipohjasta** koulukiusaamisen ehkäisyyn liittyen.
  - Sivuston **tavoitteena on antaa käytännön ohjeita sekä konkreettisia toimenpiteitä** kiusaamisen ehkäisyyn kouluissa ja oppilaitoksissa.
  - Tavoitteena on **sitouttaa koko kouluyhteisöä vahvistamaan kiusaamista ja väkivaltaa ehkäisevää sekä yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tukevaa toimintakulttuuria.**
  - Tavoitteena on **lisätä oppilaiden ja opiskelijoiden ymmärrystä** kiusaamisen ja väkivallan vaikutuksista. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden ja opiskelijoiden **osallisuutta** kiusaamisen vastaisessa työssä.
  - Tavoitteena on **vahvistaa huoltajien osallisuutta** kiusaamisen ehkäisyssä kodin ja koulun yhteistyön avulla.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisyn sivusto

- Tavoitteena
  - helposti saavutettava ja käytettävä,
  - asiapitoinen (tutkimustietoon nojaava)sivusto, joka saa aikaan ajattelun muutosta ja rohkaisee toimimaan yksin ja yhdessä.
- Tavoiteaikataulu: sivusto valmis vuoden 2022 lopussa
- Huolellinen valmistelu laajassa yhteistyössä ja asiakasryhmiä kuullen

Sivuston sisällöstä

- Avataan kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ilmiöt tutkimus- ja normipohjaisesti (lyhyesti ja ymmärrettävästi)
- Annetaan selkeitä ja lyhyitä ohjeita ennaltaehkäisyyn, tilanteiden havainnointiin, puuttumiseen, käsittelyyn ja seurantaan
  - Käytännön toimiin evästystä
  - Vastuiden ja oikeuksien näkökulmasta
- Tuodaan esille vaikutusarvioituja ehkäisy- ja puuttumisen malleja ja materiaaleja
- Huomioidaan asiakas-/käyttäjäystävällisyys (esim. mobiiliversiona) sekä monikanavaisuus (esim. videoita)

Kenelle sivusto tehdään?

- Lapset ja nuoret (oppilaat ja opiskelijat)
- Huoltajat/ vanhemmat
- Ammattilaiset: opettajat, rehtorit, opiskeluhuollon henkilöstö, avustajat, muu henkilöstö
- Esi- ja perusopetuksessa ja toisella asteella

Mitä materiaalia on jo nyt saatavilla?

- Opas ”Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa” v. 2020
- [Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa

(pdf, 744.26 KB)

LATAA

OPPAAT JA KÄSIKIRJAT

Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa

Hyvinvointi

Johtaminen ja hallinto

Kodin ja koulun yhteistyö

Opettajat ja kasvattajat

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Turvallisuus

Perusopetus

Lukiokoulutus

Ammatillinen koulutus

Jokaisen koulu- tai oppilaitosyhteisön jäsenen tulee tunnistaa kiusaaminen ja sen erilaiset muodot sekä tuntee yhteisön tavat kiusaamistilanteisiin puuttumisessa. Parasta kiusaamisen vastaista työtä on sen ennalta ehkäisy. Varhainen tunnistaminen ja tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ehkäisee myöhempiä kiusaamisesta aiheutuvia, usein vakavia psykososiaalisia vaikutuksia.

Tässä oppaassa kuvataan kiusaamisen vastaista työtä kouluissa ilmiön ennalta ehkäisyn ja siihen puuttumisen näkökulmista. Oppaassa pohditaan kiusaamista käsitteenä ja sen esiintyvyyden kehitysuuntia sekä avataan keskeistä lainsäädäntöä ja opetussuunnitelman perustemääräyksiä. Verkossa tapahtuvaa kiusaamista kuvataan oman kokonaisuutenaan ja asiayhteyden edellyttäessä muissa oppaan osissa. Opas sisältää käytännönläheisiä toimintaohjeita koulutuksen järjestäjille, rehtoreille, opettajille, opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstölle, opiskelijoille sekä huoltajille.

Opas on tarkoitettu ensisijaisesti perusopetuksen koulujen ja toisen asteen oppilaitosten työn tueksi.

- Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa
- [Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa
(pdf, 249,52 KB)

LATAA

OPPAAT JA KÄSIKIRJAT

Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa

Hyvinvointi | Kodin ja koulun yhteistyö | Opettajat ja kasvattajat | Oppilas- ja opiskelijahuolto | Turvallisuus
Perusopetus | Lukiokoulutus | Ammatillinen koulutus

Kuten yhteiskunnassa yleensä, seksuaalista häirintää esiintyy myös kouluissa ja oppilaitoksissa. Jokainen kouluyhteisön jäsen voi omalla toiminnallaan edistää lasten ja nuorten koskemattomuutta ja hyvinvointia toimimalla aktiivisesti seksuaalisen häirinnän ennalta ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

Tässä oppaassa kuvataan, mitä seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan ja kuinka yleistä se on. Opas käsittelee lainsäädännön ja opetussuunnitelmien sekä opetuksen ja opiskeluhoitojen tarjoamia keinoja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Opas sisältää toimintaohjeita koulutuksen järjestäjille, rehtoreille, opettajille, opiskeluhoitopalvelujen henkilöstölle ja oppilaitosten muulle henkilöstölle, opiskelijoille sekä huoltajille. Opas koskee opiskelijoiden keskinäisiä sekä opiskelijoiden ja oppilaitoksessa työskentelevien välisiä suhteita eikä pidä sisällään oppilaitoksen aikuisten välillä mahdollisesti tapahtuvaa häirintää.

Toivomme paljon vastauksia

HowSpacessa kysymyksiä toiveista sivuston valmisteluun liittyen Hyvinvointiareenaan osallistujille

Kiitos!

Riina Länsikallio

riina.lansikallio@oph.fi